

সাধাৰণ নিৰ্দেশনা :

1. পৰীক্ষাৰ্থীয়ে নিজৰ ৰোল নং প্ৰশ্ন কাকতৰ প্ৰথম পৃষ্ঠাত লিখা আবশ্যকীয়।
2. অনুগ্রহ কৰি পৰীক্ষা কৰি ল'ব যে প্ৰশ্ন কাকতত থকা সৰ্বমুঠ পৃষ্ঠাৰ আৰু সৰ্বমুঠ প্ৰশ্নৰ সংখ্যা প্ৰশ্ন কাকতৰ প্ৰথম পৃষ্ঠাৰ ওপৰ অংশত চপা কৰা সংখ্যাৰ সৈতে একে। আকৌ এইটোও চিৰাং কৰি ল'ব যে প্ৰশ্নসমূহ যথাক্ৰমে আছে।
3. বস্তুনিষ্ঠ প্ৰশ্নসমূহৰ ক্ষেত্ৰত আপুনি প্ৰশ্নত দিয়া চাৰিটা বিকল্প, অৰ্থাৎ (A), (B), (C) বা (D) ৰ মাজৰ পৰা যি কোনো এটা নিৰ্বাচন কৰি আপোনাক দিয়া উত্তৰ বহীত আপোনাৰ শুদ্ধ উত্তৰটো লিখিব।
4. বস্তুনিষ্ঠ প্ৰশ্নসমূহকে ধৰি আটাইবোৰ প্ৰশ্ন নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰতে উত্তৰ লিখি শেষ কৰিব লাগিব আৰু বস্তুনিষ্ঠ প্ৰশ্নৰ বাবে কোনো বেলেগ সময় দিয়া নহয়।
5. উত্তৰ বহীত কোনো পৰিচয় চিহ্ন অথবা নিৰ্ধাৰিত স্থানৰ বাহিৰে অন্য ঠাইত ৰোল নং লিখিলে তেনে পৰীক্ষাৰ্থীক অযোগ্য বিবেচিত কৰা যাব।
6. উত্তৰ বহীত আপোনাৰ প্ৰশ্ন কাকতৰ কোড নং 65/S/A/A, চেট **A** বুলি লিখিব।
7. এই প্ৰশ্ন কাকতখন দ্বিভাষী। যি কোনো সন্দেহৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ইংৰাজী সংস্কৰণকে প্ৰকৃত বুলি গণ্য কৰা হ'ব।

PSYCHOLOGY

মনোবিজ্ঞান

(222-A)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

সময় : 3 ঘণ্টা]

[মুঠ নম্বৰ : 100

- Note : (i) **All** questions are compulsory.
- (ii) Marks for each question are indicated against it.
- (iii) Question Nos. **1-6** are objective type questions carrying 1 mark each.
- (iv) Question Nos. **7-12** are short answer questions type-I. Answer should not exceed **25** words each.
- (v) Question Nos. **13-25** are short answer questions type-II. Answer should not exceed **80** words each.
- (vi) Question Nos. **26-30** are long answer questions. Answer to these questions should not exceed **150** words each.

- নির্দেশ : (i) আটাইবোৰ প্ৰশ্ন বাধ্যতামূলক।
- (ii) প্ৰত্যেক প্ৰশ্নৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত নম্বৰ ইয়াৰ কাষত দিয়া আছে।
- (iii) প্ৰশ্ন সংখ্যা **1-6** বস্তুনিষ্ঠ প্ৰশ্ন আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যেকৰে বাবে 1 নম্বৰ নিৰ্ধাৰিত কৰা আছে।
- (iv) প্ৰশ্ন সংখ্যা **7-12** চুটি উত্তৰৰ প্ৰকাৰ-I ৰ প্ৰশ্ন আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যেকৰে বাবে 2 নম্বৰ নিৰ্ধাৰিত কৰা আছে। এই প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ **25** টা শব্দৰ অধিক হোৱা অনুচিত।
- (v) প্ৰশ্ন সংখ্যা **13-25** চুটি উত্তৰৰ প্ৰকাৰ-II ৰ প্ৰশ্ন আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যেকৰে বাবে 4 নম্বৰ নিৰ্ধাৰিত কৰা আছে। এই প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ **80** টা শব্দৰ অধিক হোৱা অনুচিত।
- (vi) প্ৰশ্ন সংখ্যা **26-30** দীঘল উত্তৰৰ প্ৰশ্ন আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যেকৰে বাবে 6 নম্বৰ নিৰ্ধাৰিত কৰা আছে। এই প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ **150** টা শব্দৰ অধিক হোৱা অনুচিত।

1. Which of the following needs indicates trying to make friends?

- (A) Need for achievement
- (B) Need for power
- (C) Need for affiliation
- (D) Need for exploration

1

তলৰ কোনটো প্ৰয়োজনীয়তাই বন্ধুত্ব গঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰাক ইংগিত দিয়ে?

- (A) কৃতিত্বৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (B) ক্ষমতাৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (C) সংযোগৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (D) অন্বেষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা

2. The innate capability to act and help in the solution of a problem is called

- (A) intelligence
- (B) aptitude
- (C) interest
- (D) ability

1

কোন সমস্যাৰ সমাধানত কাৰ্য আৰু সহায় কৰাৰ জন্মগত ক্ষমতাক কোৱা হয়

- (A) বুদ্ধিমত্তা
- (B) মনোভাব
- (C) আগ্ৰহ
- (D) ক্ষমতা

3. The time period when the body undergoes changes, leading to reproductive maturity, is called

- (A) growth
- (B) evolution
- (C) adolescence
- (D) development

1

শৰীৰৰ পৰিৱৰ্তন হোৱা সময়কাল যাৰ ফলত প্ৰজনন পৰিপক্বতা হয় সেই সময়ছোৱাক কোৱা হয়

- (A) বৃদ্ধি
- (B) বিৱৰ্তন
- (C) কৈশোৰ
- (D) বিকাশ

4. Which of the following terms is understood as the ability to be strong in difficult times? 1

- (A) Resilience (B) Optimism
(C) Hope (D) Creativity

তলৰ কোনটো শব্দক কঠিন সময়ত শক্তিশালী হোৱাৰ ক্ষমতা বুলি বুজা যায়?

- (A) স্থিতিস্থাপকতা (B) আশাবাদ
(C) আশা (D) সৃষ্টিশীলতা

5. Naturalistic observation can be conducted in

- (A) hospitals (B) home
(C) school (D) All of the above 1

প্রাকৃতিক পর্যবেক্ষণ কৰিব পাৰি

- (A) চিকিৎসালয়ত (B) ঘৰত
(C) বিদ্যালয়ত (D) ওপৰৰ সকলোবোৰত

6. Language usage is influenced by age, gender and cultural background. 1

(Write True or False)

বয়স, লিংগ আৰু সাংস্কৃতিক পটভূমিৰ দ্বাৰা ভাষাৰ ব্যৱহাৰৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পৰে।

(সঁচা নে মিছা লিখক)

7. Distinguish between reliability and validity. 2

নিৰ্ভৰযোগ্যতা আৰু বৈধতাৰ মাজত পাৰ্থক্য কৰক।

8. Name any *two* interest tests and indicate their uses. 2

যি কোনো দুটা আগ্ৰহ পৰীক্ষাৰ নাম লিখা আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

9. Identify any *two* characteristics of middle adulthood. 2

মধ্য প্ৰাপ্তবয়স্ক বয়সৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য চিনাক্ত কৰা।

10. Describe any *two* key elements of communication. 2
যোগাযোগৰ যি কোনো দুটা মূল উপাদানৰ বৰ্ণনা কৰা।
11. Explain the meaning of gender role. 2
লিংগ ভূমিকাৰ অৰ্থ বুজাই দিয়া।
12. What do you mean by the term 'vocation'? 2
'বৃত্তি' শব্দটোৰ দ্বাৰা আপুনি কি বুজাব বিচাৰিছে?
13. Briefly describe the functions of attitudes. 4
মনোভাবৰ কাৰ্যসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।
14. Define psychology. Explain its various components. 4
মনোবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
15. How does interference theory explain the forgetting? Explain. 4
হস্তক্ষেপ তত্ত্বই পাহৰি যোৱাৰ বিষয়ে কেনেকৈ ব্যাখ্যা কৰে? ব্যাখ্যা কৰা।
16. Describe the broad categories of stressors. 4
মানসিক চাপৰ বহল শ্ৰেণীসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা।
17. Explain the salient differences among intelligence, aptitude and achievement. 4
বুদ্ধিমত্তা, যোগ্যতা আৰু কৃতিত্বৰ মাজৰ উল্লেখযোগ্য পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
18. Describe any *two* applications of perception in everyday life. 4
দৈনন্দিন জীৱনত উপলব্ধিৰ যি কোনো দুটা প্ৰয়োগৰ বৰ্ণনা কৰা।
19. Discuss the relatively steady states of mind. 4
তুলনামূলকভাৱে স্থিৰ মনৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- 20.** Explain the terms 'stagnation' and 'wastage' in the educational setting. 4
শৈক্ষিক পৰিবেশত 'স্থবিৰতা' আৰু 'অপচয়' শব্দ দুটাক ব্যাখ্যা কৰা।
- 21.** What is organizational socialization? Explain. 4
সাংগঠনিক সমাজীকৰণ কি? ব্যাখ্যা কৰা।
- 22.** Define happiness. Identify the different ways by which happiness and well-being can be achieved. 4
সুখৰ সংজ্ঞা দিয়ক। সুখ আৰু মংগল লাভ কৰিব পৰা বিভিন্ন উপায় চিনাক্ত কৰা।
- 23.** What are life stages as per indigenous view? Discuss. 4
খিলঞ্জীয়াৰ দৃষ্টিভংগী অনুসৰি জীৱনৰ পৰ্যায়বোৰ কি কি? আলোচনা কৰা।
- 24.** Describe humanistic approach to understand the mental processes. 4
মানসিক প্ৰক্ৰিয়া বুজিবলৈ মানৱতাবাদী দৃষ্টিভংগীৰ বৰ্ণনা কৰা।
- 25.** Discuss the various stages of group development. 4
গোট বিকাশৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- 26.** How is 'Sudarshan Kriya' beneficial? Explain. 6
'সুদৰ্শন ক্ৰিয়া' কেনেকৈ উপকাৰী? ব্যাখ্যা কৰা।
- 27.** Describe the main features of pre-operational stage of Piaget's cognitive developmental theory. 6
পিয়াজেটচৰ জ্ঞানমূলক বিকাশ তত্ত্বৰ প্ৰি-অপাৰেচনেল পৰ্যায়ৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।
- 28.** Explain the various strategies of time management. 6
সময় ব্যৱস্থাপনাৰ বিভিন্ন কৌশল ব্যাখ্যা কৰা।

29. Discuss water pollution and its consequences for health. 6

পানী প্ৰদূষণ আৰু স্বাস্থ্যৰ বাবে ইয়াৰ পৰিণতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

30. Describe the stages of creative thinking. 6

সৃষ্টিশীল চিন্তাৰ পৰ্যায়সমূহ বৰ্ণনা কৰা।

★ ★ ★

